



Bruxelles, 22.5.2019
COM(2019) 206 final

Propunere de

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**privind mobilizarea Fondului de solidaritate al Uniunii Europene în vederea furnizării
de asistență României, Italiei și Austriei**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Prezenta decizie se referă la mobilizarea sumei de 293 551 794 EUR din Fondul de solidaritate al Uniunii Europene (FSUE) pentru a oferi asistență României, Italiei și Austriei în urma catastrofelor care au afectat aceste țări în cursul anului 2018. Această mobilizare este însoțită de proiectul de buget rectificativ (PBR) nr. 3/2019¹, care propune înscrierea creditelor necesare în bugetul general 2019, atât la angajamente, cât și la plăți.

2. INFORMAȚII ȘI CONDIȚII

2.1 România – inundațiile din regiunea de nord-est din vara anului 2018

De la mijlocul lunii iunie până la începutul lunii august 2018, regiunea de nord-est a României a fost afectată de ploi abundente repetate, urmate de inundații pe arii extinse, care au provocat daune importante infrastructurii și gospodăriilor, precum și pierderi în agricultură.

- (1) România a solicitat o contribuție din partea FSUE la 7 septembrie 2018, respectând termenul de 12 săptămâni de la primele daune înregistrate. Cererea s-a limitat la regiunea de nord-est, de departe regiunea cea mai afectată de inundații, unde primele daune au fost înregistrate la 16 iunie. Prin această cerere, autoritățile române au anunțat că vor trimite o actualizare în scurt timp, întrucât evaluarea daunelor încă nu era finalizată din cauza duratei lungi a inundațiilor.
- (2) Catastrofa este de origine naturală.
- (3) Cererea a fost prezentată pe baza criteriilor aplicabile catastrofelor naturale regionale, astfel cum sunt prevăzute la articolul 2 alineatul (3) din regulament. În cererea inițială din 7 septembrie, autoritățile române au estimat daunele totale la 196,8 milioane EUR. Având în vedere că această sumă reprezintă doar 1,24 % din PIB-ul regiunii de nord-est de nivel NUTS 2 afectate, cererea inițială nu a îndeplinit condiția esențială prevăzută de Regulamentul privind mobilizarea FSUE și, prin urmare, nu ar fi fost eligibilă pentru o contribuție din Fondul de solidaritate.
- (4) După cum anunțaseră anterior, la 9 octombrie 2018, autoritățile române au depus o cerere revizuită, cu daune directe totale în valoare de 327,7 milioane EUR. Această sumă reprezintă 2,07 % din PIB-ul regional și depășește astfel pragul de 1,5 % din PIB-ul regional (238 de milioane EUR în cazul regiunii de nord est).
- (5) În urma analizării cererii revizuite a României, Comisia a evidențiat o serie de inconsecvențe. Prin urmare, Comisia a solicitat autorităților române clarificări, care au fost furnizate la 14 decembrie 2018.

¹ COM(2019)205, 22.5.2019.

- (6) În cererea lor, autoritățile române descriu în detaliu amploarea catastrofei. Valurile repetate de precipitații abundente de la mijlocul lunii iunie până la începutul lunii august au dus la inundații și pagube ulterioare la nivelul infrastructurii, în agricultură și în gospodăriile private din toate cele șase județe din regiunea de nord-est, în special în Neamț, Bacău și Suceava. Au fost afectate diguri și baraje de pe cursuri de apă interioare, peste 4 000 km de drumuri și străzi (naționale și locale), poduri, sisteme de tratare a apei și de canalizare, rețele de distribuție de energie electrică și gaze, sisteme de alimentare cu apă potabilă și de irigații, 32 de școli și alte clădiri publice.
- (7) Autoritățile române au estimat costul operațiunilor de urgență și de recuperare eligibile în temeiul articolului 3 alineatul (2) din regulament la 294 de milioane EUR și l-au prezentat defalcat pe tipuri de operațiuni. Cea mai mare parte (peste 154 milioane EUR) reprezintă costurile de asigurare a infrastructurii de protecție (îndiguiri), urmate de costurile de restabilire a infrastructurii de transport, care se ridică la peste 127 milioane EUR.
- (8) România nu a solicitat plata unui avans.
- (9) Autoritățile române au confirmat faptul că nu există asigurări care să acopere costurile eligibile.
- (10) Regiunea afectată face parte din categoria „regiunilor mai puțin dezvoltate” în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) pentru perioada 2014-2020. În cererea prezentată, autoritățile române nu au semnalat Comisiei că intenționează să realoce fonduri din programele aferente fondurilor ESI pentru măsurile de recuperare.
- (11) România nu a activat mecanismul de protecție civilă al Uniunii.
- (12) În ceea ce privește punerea în aplicare a legislației Uniunii privind prevenirea și gestionarea riscurilor de catastrofe, în prezent nu se desfășoară nicio procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

2.2 Italia – fenomene meteorologice extreme în toamna anului 2018

În luna octombrie și la începutul lunii noiembrie 2018, majoritatea regiunilor italiene din zonele alpine din nord până în Sicilia au avut de suferit din cauza unor ploi abundente și a unor rafale puternice de vânt care au dus la inundații și la alunecări de teren, această perioadă reprezentând astfel cea mai devastatoare toamnă din istoria recentă, soldată cu un număr mare de victime și cu daune materiale la scară largă.

- (1) La 20 decembrie 2018, Italia a solicitat o contribuție financiară din partea Fondului de solidaritate, respectând termenul de 12 săptămâni de la primele daune înregistrate, la 2 octombrie. La 27 martie 2019, Italia a furnizat, din proprie inițiativă, informații actualizate cu estimări ale daunelor mai ridicate pentru trei dintre regiunile afectate.
- (2) Catastrofa este de origine naturală.
- (3) Cererea a fost prezentată pe baza criteriilor aplicabile catastrofelor naturale majore, astfel cum sunt prevăzute la articolul 2 alineatul (2) din regulament. Autoritățile italiene estimează daunele directe totale cauzate de catastrofă la 6,6 miliarde EUR (sumă actualizată). Această sumă reprezintă peste 192 % din pragul aplicabil Italiei, în valoare de 3,4 miliarde EUR.

- (4) În cererea lor, autoritățile italiene descriu în detaliu natura și amploarea daunelor provocate de fenomenele meteorologice extreme din ceea ce s-a dovedit a fi cea mai dificilă toamnă din istoria recentă. 34 de persoane au decedat, iar o persoană este dată dispărută. Catastrofa a afectat aproape toate regiunile italiene din nord până la sud, inclusiv Friuli Venezia Giulia, provinciile autonome Trento și Bolzano, Liguria, Lombardia, Toscana, Emilia Romagna, Lazio, Campania, Calabria, Sicilia, Sardinia și, mai ales, regiunea Veneto. Valle d'Aosta și Abruzzo au raportat mai puține daune.
- (5) Catastrofa a provocat în special perturbări majore ale rețelei rutiere naționale, regionale, provinciale și municipale din cauza alunecărilor de teren și a arborilor căzuți, făcând imposibil accesul către mai multe localități montane și de coastă izolate. În majoritatea regiunilor au avut loc perturbări ale rețelelor fluviale, deplasări ale maselor de roci, alunecări de teren și inundații. Programul școlilor și al altor servicii publice a fost întrerupt. Rafalele de vânt de până la 200 km/h au cauzat pierderi importante de teritoriu silvic (aproximativ 8,5 milioane de metri cubi de masă lemnoasă), cu consecințe grave pentru economia și turismul silvic (lifturi, cabane etc. distruse). În special în Veneto, aproximativ 130 de situri protejate Natura 2 000 au suferit daune pe mai mult de 414 000 hectare de teren. În aproape toate regiunile au fost raportate inundații în clădirile publice și private. Instalațiile de tratare ale sistemelor de canalizare au fost blocate. Rețelele de electricitate și gaz au fost întrerupte.
- (6) Potrivit analizei Comisiei, fenomenele meteorologice din perioada la care se face referire în cerere pot fi un eveniment unic din punct de vedere meteorologic și hidrologic. În plus, întinderea geografică și magnitudinea despăgubirilor cerute de autoritățile italiene par plauzibile, ținând seama de impactul raportat de componenta de cartografiere rapidă a Serviciului Copernicus și de baza de date a Laboratorului european pentru furtuni puternice.
- (7) Italia a estimat costul operațiunilor de urgență și de recuperare eligibile în temeiul articolului 3 alineatul (2) din regulament la peste 1 700 de milioane EUR și l-a prezentat defalcat pe tipuri de operațiuni. Cea mai mare parte (peste 810 milioane EUR) din costurile eligibile este reprezentată de cheltuielile pentru asigurarea infrastructurii de protecție. Cea de-a doua pondere ca importanță este reprezentată de costurile de restabilire a infrastructurii, cu o valoare de peste 478 de milioane EUR.
- (8) Italia nu a solicitat plata unui avans.
- (9) Autoritățile italiene au confirmat faptul că nu există nicio poliță de asigurare care să acopere costurile eligibile.
- (10) Trei dintre regiunile afectate se califică drept „regiuni mai puțin dezvoltate” în cadrul fondurilor ESI 2014-2020 (Calabria, Campania și Sicilia) și două drept „regiuni în tranziție” (Abruzzo și Sardinia), celelalte 9 regiuni încadrându-se în categoria „regiuni mai dezvoltate”. Autoritățile italiene nu au semnalat Comisiei că intenționează să realoce finanțări din programele fondurilor ESI pentru măsuri de recuperare.
- (11) Italia nu a cerut activarea mecanismului de protecție civilă al Uniunii. Cu toate acestea, a fost trimisă o notă de informare către Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență (ERCC) prin intermediul sistemului comun de comunicare și informare în caz de urgență (CECIS).

- (12) În ceea ce privește punerea în aplicare a legislației Uniunii privind prevenirea și gestionarea riscurilor de catastrofe, în prezent nu se desfășoară nicio procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

2.3 Austria – fenomene meteorologice extreme în toamna anului 2018

La sfârșitul lunii octombrie 2018, fenomenele meteorologice care au afectat Italia au afectat, de asemenea, o serie de regiuni alpine/sudice din Austria, în special Carintia și Tirolul de Est.

- (1) La 14 ianuarie 2019, Austria a solicitat o contribuție financiară din Fondul de solidaritate, respectând termenul de 12 săptămâni de la înregistrarea primelor daune, la 28 octombrie 2018. La 20 februarie 2019, Austria a furnizat, din proprie inițiativă, informații actualizate, cu estimări ușor mai ridicate ale pagubelor pentru regiunile afectate.
- (2) Catastrofa este de origine naturală.
- (3) Autoritățile austriece estimează daunele directe totale cauzate de catastrofă la 326,2 milioane EUR. Această sumă este considerabil mai scăzută decât pragul de „catastrofă majoră” aplicabil Austriei în 2018, de 2,1 miliarde EUR. Suma este, de asemenea, sub pragul de „catastrofă regională”, și anume 1,5 % din produsul intern brut regional, calculat în funcție de ponderea pagubelor din regiunile afectate. Prin urmare, catastrofa nu se califică nici drept „catastrofă naturală majoră”, nici drept „catastrofă naturală regională” în temeiul regulamentului. Cu toate acestea, întrucât catastrofa a fost cauzată de aceleași condiții meteorologice care au cauzat catastrofa majoră din Italia, autoritățile austriece și-au prezentat cererea în temeiul dispoziției „țară învecinată” de la articolul 2 alineatul (4) din regulament, conform căreia o țară eligibilă afectată de aceeași catastrofă care se califică drept catastrofă majoră într-o țară eligibilă învecinată poate, de asemenea, beneficia de asistență din Fondul de solidaritate.
- (4) Autoritățile austriece au descris în detaliu amploarea catastrofei. Cele mai mari pagube au fost cauzate, de departe, în Carintia, cel mai sudic land din Austria, și în provincia adiacentă, Tirolul de Est, ambele fiind zone alpine învecinate cu Italia. Datorită sistemului de alertă timpurie împotriva inundațiilor, avertismentelor emise pentru populație și intervenției rapide a forțelor de protecție civilă nu au existat răniți sau pierderi de vieți omenești. Mai multe așezări au fost evacuate ca măsură de precauție. Cu toate acestea, precipitațiile abundente și furtunile cu o viteză a vântului de până la 130 km/h au dus la inundarea clădirilor, la daune considerabile în păduri cauzate de rafalele de vânt, la alunecări de teren care au blocat străzi și la pene de curent. Peste 7 000 de membri ai serviciilor de urgență, inclusiv armata, și 5 elicoptere au intervenit pe parcursul mai multor zile.
- (5) Austria a estimat costul operațiilor de urgență și de recuperare eligibile în temeiul articolului 3 alineatul (2) din regulament la 214,5 milioane EUR și l-a prezentat defalcat pe tipuri de operațiuni. Cea mai mare parte (peste 85 de milioane EUR) din costurile eligibile o reprezintă costurile legate de securizarea infrastructurii de protecție (îndiguiri). Cea de-a doua pondere ca importanță o reprezintă măsurile de evitare a eroziunii solului, care se ridică la peste 72 de milioane EUR.
- (6) Austria nu a solicitat plata unui avans.
- (7) Autoritățile austriece au confirmat faptul că nu există asigurări care să acopere costurile eligibile.
- (8) Regiunile afectate intră în categoria „regiuni mai dezvoltate” în cadrul fondurilor ESI (2014-2020). În cererea lor, autoritățile austriece au indicat că intenționează să

utilizeze fonduri din Programul austriac de dezvoltare rurală finanțat de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală pentru replantarea unor păduri de protecție.

- (9) Austria nu a cerut activarea mecanismului de protecție civilă al Uniunii.
- (10) În ceea ce privește punerea în aplicare a legislației Uniunii privind prevenirea și gestionarea riscurilor de catastrofe, în prezent nu se desfășoară nicio procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

2.5 Concluzie

Din motivele de mai sus, catastrofele menționate în cererile prezentate de România, Italia și Austria îndeplinesc condițiile stabilite în regulamentul pentru mobilizarea FSUE.

3. FINANȚAREA DIN ALOCĂRILE FSUE PENTRU 2019

Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020² (denumit în continuare „Regulamentul privind CFM”), în special articolul 10, permite mobilizarea FSUE în limita unui plafon anual de 500 000 000 EUR (la prețurile din 2011). Punctul 11 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară³ (AII) stabilește modalitățile de mobilizare a FSUE.

Întrucât solidaritatea reprezintă principala justificare pentru crearea FSUE, Comisia consideră că ajutorul acordat ar trebui să fie progresiv. Astfel, potrivit practicilor anterioare, partea din daune care depășește pragul de „catastrofă naturală majoră” pentru mobilizarea FSUE (și anume 0,6 % din VNB sau 3 miliarde EUR la prețurile din 2011, luându-se în considerare suma cea mai mică) ar trebui să beneficieze de o intensitate mai mare a ajutorului în raport cu daunele situate sub prag. Rata aplicată în trecut la stabilirea sumelor alocate pentru catastrofele majore este de 2,5 % din daunele directe totale situate sub prag și de 6 % pentru partea din daune care depășește pragul. În cazul catastrofelor regionale și al catastrofelor acceptate în temeiul dispoziției privind „țara învecinată”, rata este de 2,5 %.

Contribuția nu poate depăși costul total estimat al operațiunilor eligibile. Metoda de calcul al ajutorului a fost stabilită în Raportul anual pe 2002-2003 privind FSUE și acceptată de Consiliu și de Parlamentul European.

Pe baza cererii prezentate de România, Italia și Austria, calculul contribuției financiare acordate din FSUE, bazat pe estimarea valorii daunelor directe totale, este următorul:

² JO L 347, 20.12.2013, p. 884.

³ JO C 373, 20.12.2013, p. 1.

State membre	Calificarea catastrofei	Daune directe totale (milioane EUR)	Pragul de catastrofă majoră (milioane EUR)	2,5 % din daunele directe situate sub prag (EUR)	6 % din daunele directe care depășesc pragul (EUR)	Cuquantumul total al ajutorului propus (EUR)	Avansuri plătite (EUR)
ROMÂNIA	Nivel regional [articolul 2 alineatul (3)]	327,692	986,378	8 192 300	-	8 192 300	0
ITALIA	Nivel național [articolul 2 alineatul (2)]	6 630,276	3 446,057	86 151 425	191 053 170	277 204 595	0
AUSTRIA	Țară învecinată [articolul 2 alineatul (4)]	326.196	2 118.701	8 154 899	-	8 154 899	0
TOTAL						293 551 794	0

În conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul privind CFM, suma totală disponibilă pentru mobilizare din FSUE la începutul anului 2019 era de 851 082 072 EUR, reprezentând alocarea de 585 829 691 EUR pentru 2019 plus alocarea de 265 252 381 EUR necheltuită în 2018 și reportată în 2019.

Suma care poate fi mobilizată în acest moment al anului 2019 este de 704 624 649 EUR. Această sumă corespunde sumei totale disponibile pentru mobilizare din FSUE la începutul anului 2019 (851 082 072 EUR), minus suma de 146 457 423 EUR, care a fost reținută în vederea respectării obligației de a menține în rezervă 25 % din alocarea anuală pe 2019 până la 1 octombrie 2019, astfel cum se prevede la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul privind CFM.

Finanțarea FSUE - tabel recapitulativ	Cuquantum EUR
Alocare pentru 2018 reportată în 2019	265 252 381
Alocare pentru 2019	585 829 691
Total disponibil la începutul anului 2019	851 082 072
Minus suma reținută reprezentând 25 % din alocarea pentru 2019	-146 457 423
Suma maximă disponibilă în prezent (alocări pentru 2018+2019)	704 624 649
Suma totală a ajutorului propus pentru mobilizare în favoarea României, Italiei și Austriei	- 293 551 794
Disponibilități rămase până la 1 octombrie 2019	411 072 855

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind mobilizarea Fondului de solidaritate al Uniunii Europene în vederea furnizării de asistență României, Italiei și Austriei

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 2012/2002 al Consiliului din 11 noiembrie 2002 de instituire a Fondului de Solidaritate al Uniunii Europene⁴, în special articolul 4 alineatul (3),

având în vedere Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară⁵, în special punctul 11,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Obiectivul Fondului de solidaritate al Uniunii Europene („fondul”) este de a permite Uniunii să răspundă în mod rapid, eficient și flexibil la situațiile de urgență pentru a-și manifesta solidaritatea cu populația din regiunile afectate de catastrofe naturale.
- (2) Fondul nu poate depăși o valoare maximă anuală de 500 000 000 EUR (la prețurile din 2011), după cum prevede articolul 10 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului⁶.
- (3) La 7 septembrie 2018 România a depus o cerere de mobilizare a fondului ca urmare a unor fenomene meteorologice extreme care au provocat inundații extinse.
- (4) La 20 decembrie 2018, Italia a depus o cerere de mobilizare a fondului, ca urmare a unor fenomene meteorologice extreme.
- (5) La 14 ianuarie 2019, Austria a depus o cerere de mobilizare a fondului, ca urmare a unor fenomene meteorologice extreme.
- (6) Cererile României, Italiei și Austriei îndeplinesc condițiile de acordare a unei contribuții financiare din fond, astfel cum se prevede la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 2012/2002.
- (7) Prin urmare, fondul ar trebui să fie mobilizat pentru a se acorda o contribuție financiară României, Italiei și Austriei.
- (8) Pentru a se reduce la minimum perioada necesară pentru mobilizarea fondului, prezenta decizie ar trebui să se aplice de la data adoptării,

⁴ JO L 311, 14.11.2002, p. 3.

⁵ JO C 373, 20.12.2013, p. 1.

⁶ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

În cadrul bugetului general al Uniunii pentru exercițiul financiar 2019, se mobilizează din Fondul de solidaritate al Uniunii Europene următoarele sume în credite de angajament și de plată:

- (a) suma de 8 192 300 EUR se acordă României;
- (b) suma de 277 204 595 EUR se acordă Italiei;
- (c) suma de 8 154 899 EUR se acordă Austriei.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la ... [*data adoptării*]**.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European,

Pentru Consiliu,